

ΙΣΤΟΡΙΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

3ο ΘΕΜΑ

Αντλώντας πληροφορίες από τα παρακάτω κείμενα και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις:

α. Να αναφερθείτε στον βασικό στόχο της οικονομικής πολιτικής του αυτοκράτορα της Νίκαιας Ιωάννη Βατάτζη και στις ενέργειες του ίδιου για την επίτευξή του.

(μονάδες 13)

β. Να αιτιολογήσετε τη λήψη του μέτρου της απαγόρευσης εισαγωγής ειδών πολυτελείας για την επίτευξη αυτού του στόχου.

(μονάδες 12)

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο ίδιος ο αυτοκράτορας ξεχώρισε ένα κομμάτι γης, αρόσιμο¹ και κατάλληλο για αμπελουργία, τόσο μεγάλο, ώστε να μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του αυτοκρατορικού τραπεζιού και εκείνες που απασχολούσαν τον φιλόανθρωπο και κοινωνικά ευαίσθητο αυτοκράτορα (εννοώ τα γηροτροφεία, πτωχοκομεία και νοσοκομεία που φρόντιζαν τους αρρώστους)· τη φροντίδα τους ανέθεσε σε ανθρώπους που είχαν καλή γνώση της γεωργίας και της αμπελουργίας και έτσι κάθε χρόνο είχε μεγάλη και άφθονη σοδειά καρπών.[...] Το ίδιο συνιστούσε να κάνουν όχι μόνο οι συγγενείς του, αλλά και οι άλλοι ευγενείς.

Νικηφόρος Γρηγοράς, *Ρωμαϊκή Ιστορία II*, έκδ. L. Schopen, τ. I, Βόννη 1829, σ. 42.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

(Ο Βατάτζης) απαγόρευσε με κάθε αυστηρότητα στους υπηκόους του να αγοράζουν είδη πολυτελείας από το εξωτερικό. [...] Το προστατευτικό αυτό μέτρο αποτελούσε αναντίρρητα αιχμή κατά της Βενετίας. Τα φορολογικά μέτρα εναντίον των βενετικών εισαγωγών θα προκαλούσαν σίγουρα σοβαρές επιπλοκές, γιατί θα παραβίαζαν τις εμπορικές συμφωνίες, οι οποίες έφεραν τις υπογραφές των προηγούμενων αυτοκρατόρων. Αντίθετα, κανένας δεν θα μπορούσε να αμφισβητήσει το δικαίωμα του αυτοκράτορα να απαγορεύσει στους υπηκόους του την αγορά πολυτελών ειδών.

Ostrogorsky, G., *Ιστορία του Βυζαντινού Κράτους*, τ. Γ', (μτφρ Παναγόπουλος, Ι.), εκδόσεις Βασιλόπουλος, Αθήνα 1993, σ. 123.

¹ καλλιεργήσιμο